אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תכג

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ב אייר תרע"ב - יפו

נמען: הרב יחיאל מיכל טיקוצינסקי (בעל 'לוח ארץ ישראל')

על קביעת קריאת המגילה במושבות לפי זיהוי ערים מוקפות: אין מקום לספק, כי מחקר ארץ ישראל מלא השערות. בתשעה באב: הרב קוק נוטה לחלוץ קודם את השמאל. ב'חנטה' של ט"ו בשבט צריך עיון, ואין היא 'ציצי הפריחה' (הגר"א גרודזנסקי).

עיקרי הדברים

- מגילה במושבות - אין ספק.
- חליצת נעליים בתשעה באב.
- גדר החנטה.

נוסח האגרת

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ב אייר תרע"ב[4].

שלו'[5] וברכה לכ'[6] ידידי הרה"ג[7] החה"ש[8] מוהרימ"ט[9] שליט"א[10],

ע"ד[11] קביעות קריאת המגילה להמושבות בפרטיות, איני מוצא לי חומר לספק, להוציא מידי רובא דעלמא. כי כל החכמה הזו, של חקירת מדע א"י[12], מלאה היא רק השערות, שאמנם ראויים הם לחבה וכבוד החוקרים והדורשים בזה מצד חבת הקודש, אבל סוף-כל-סוף, א"א[13] לקבע מסמרות, על סמך השמות השגורים בין הערבים. ומ"מ[14] אם יש לו על איזה מהם ספיקות והערות יסודיות, יואיל נא בטובו להמציאם לי, ואגלה בל"נ[15] לכת"ר[16] את דעתי ע"ז[17].

---

1 ב"ה - ברוך השם

2 עה"ק - עיר הקודש

3 ת"ו - תבנה ותכונן

4 תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)

5 שלו' - שלום

6 לכ' - לכבוד

7 הרה"ג - הרב הגאון

8 החה"ש - החיים והשלום

9 מוהרימ"ט - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות י, מ, ט (למשל: יעקב + משה + טוביה) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

10 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן

11 ע"ד - על דבר

12 א"י - ארץ ישראל

13 א"א - אי אפשר

14 ומ"מ - ומכל מקום

15 בל"נ - בלי נדר

16 לכת"ר - לכבוד תורתו

17 ע"ז - על זה

ע"ד חליצת שמאל תחילה בט"ב[18], ג"א[19] נוטה לזה.

בט"ו בשבט ראוי להעיר, שמדת החניטה יש בה עיון, וראוי לעשות ש"ח, אם נקראת חניטה לפני ט"ו או לאחריו, לענין כל הדינים התלויים בזה. וכבר העיר הגר"א[20] גרידיץ בחי' משניות למעשרות, שהעולם טועים לומר שהוא "קנאספען", כלומר ציצי הפריחה, ואינו כן. אבל להגדיר בדיוק את גדרה צריך עיון רב, ואין מקום ב"לוח" לפרט למינים השונים.

מרוב הטרדא אקצר ואו"ש[21] כנה"י[22], ידי"ע[23] דוש"ת[24] באה"ר[25],

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

18 בט"ב - בתשעה באב
19 ג"א - גם אני / גם אנו
20 הגר"א - הגאון רבי אליהו מווילנה
21 ואו"ש - ואומר שלום
22 כנה"י - כנפשו היקרה
23 ידי"ע - ידידו עוז
24 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
25 באה"ר - באהבה רבה